

Socialdepartementet

Statskontoret
Box 8110
104 20 Stockholm

Uppdrag att följa upp landstingens skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Statskontoret i uppdrag att analysera det nya regelverket som trädde i kraft den 1 juli 2013 och som innebär att personer som vistas i Sverige utan tillstånd ska erbjudas samma hälso- och sjukvård som asylsökande (se vidare proposition Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd, prop. 2012/13:109).

Statskontoret ska analysera hur det nya regelverket, dvs. lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd och den nya bestämmelsen i smittskyddslagen (2004:168), har implementerats och hur det tillämpas.

I uppdraget ingår särskilt att kartlägga:

- i vilken omfattning som hälso- och sjukvård hittills erbjudits enligt den nya lagstiftningen,
- vilka åtgärder som vidtas för att hälso- och sjukvårdens personal ska känna till det nya regelverket,
- om och i så fall hur statliga myndigheter och landstingen arbetar med att utveckla regelverk, vägledningar och rutiner för att underlätta för vården att efterleva den nya lagstiftningen, och
- om hälso- och sjukvårdens uppgiftsskyldighet och underrättelse-skyldighet har påverkat den berörda målgruppens vilja och möjlighet att söka vård. I detta ingår det även att följa frågan om polisens arbete med verkställighet av beslut om att personer ska avvisas eller utvisas har utgjort ett avgörande hinder mot att sådana personer söker hälso- och sjukvård.

Statskontoret ska även göra en samlad bedömning av vilka konsekvenser i övrigt som det nya regelverket har inneburit, t.ex. ekonomiska conse-

kvenser och konsekvenser för asyl och migration till Sverige eller att tillgången till sjukvård bidrar till att fler personer uppehåller sig i Sverige utan nödvändiga tillstånd för att vistas här.

Genomförandet av uppdraget ska ske i samråd med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), organisationer som företräder professionerna samt andra berörda myndigheter och organisationer.

Statskontoret ska löpande hålla Regeringskansliet (Socialdepartementet) informerat om genomförandet av uppdraget. Myndigheten ska lämna en delrapport till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 april 2015 och uppdraget ska slutredovisas senast den 15 april 2016. Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd trädde i kraft den 1 juli 2013 och innebär att landstingen ska erbjuda personer som vistas i Sverige utan tillstånd hälso- och sjukvård inklusive tandvård.

Vuxna personer som vistas i landet utan tillstånd ska erbjudas samma subventionerade hälso- och sjukvård som vuxna asylsökande, dvs. vård som inte kan anstå inklusive tandvård, mödrahälsovård, preventivmedelsrådgivning och vård vid abort. Barn som vistas i landet utan tillstånd ska erbjudas samma hälso- och sjukvård som bosatta och asylsökande barn, dvs. subventionerad fullständig hälso- och sjukvård inklusive regelbunden tandvård. Den aktuella målgruppen ska även erbjudas en hälsoundersökning och avgiftsfri vård som sker med stöd av smittskyddslagen (2004:168).

Det nya regelverket föreslogs i propositionen Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd (prop. 2012/13:109). Propositionen var ett resultat av en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

I Sverige tillämpas reglerad invandring. Det innebär att personer som lever och arbetar i landet ska ha tillstånd att göra detta. Om en person får ett avvisnings- eller utvisningsbeslut är det också viktigt att detta beslut faktiskt verkställs. Att detta upprätthålls är viktigt för att Sverige i längden ska dels kunna behålla nuvarande asylsystem, dels kunna erbjuda skydd till dem som behöver det.

I propositionen Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd (prop. 2012/13:109) skriver regeringen att man har för

avsikt att följa reformen för att se över vilka eventuella konsekvenser lagändringarna har fått. En del handlar om att följa upp och analysera hur hälso- och sjukvården till personer som vistas i landet utan tillstånd har utvecklats.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Sara S Johansson

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet/EMA, L7 och SIM
Finansdepartementet/Ba, KSÄ
Socialutskottet
Migrationsverket
Folkhälsomyndigheten
Socialstyrelsen
Miljöpartiet de gröna
Sveriges Kommuner och Landsting
Sveriges Läkarförbund
Vårdförbundet